

Introductie

‘Het is gemeen,’ zei Bobbie snikkend. ‘U had beloofd dat ik naar huis mocht. Ik zeg heus niks tegen papa en mama. Echt niet. Ik kan heel goed een geheim bewaren.’

In Overlaren aan de Maas raakt de 7-jarige Bobbie Dorenbosch vermist. De politie die een grootscheeps onderzoek opzet denkt aan ontvoering voor losgeld. Voormalig zeeman Max Muizelaar, vriend van Bobbies moeder, gelooft er niets van. Helemaal niet als hij ontdekt dat er meerdere veroordeelde pedofielen vlakbij de plek wonen waar het jochie verdween. Ondanks een verbod van de politie zich met de zaak te bemoeien, zet Max Muizelaar zijn eigen onderzoek voort. Geholpen door zijn Chinese zakenpartner Nian-Zu, diens familie en een minderjarige junk, probeert hij in een race tegen de klok te achterhalen wat er gebeurd is. En dan blijkt de waarheid erger dan hij kon vermoeden.

01.

Bobbie sjokte langzaam door op zijn opzichtige gympies en had niets in de gaten. Hij zag alleen de punten van zijn schoenen, die lange sleepsporen in het zandpad achterlieten. Hij trapte een dennenappel de bosrand in. De geparkeerde auto viel hem niet op.

Uit school gekomen was hij meteen naar zijn kamer gegaan en had de legerpukkel tevoorschijn gehaald, die onder het onopgemaakte bed lag. Alles zat er in. Verrekijker van zijn vader, brood, pinda's en zaadjes. Dat had die meneer gezegd, daar waren ze gek op. Hij had ook twee Milky Ways ingepakt tegen de honger en een pakje Fristi. Muisstil glipte hij zijn slaapkamer uit, de trap af. Bij de voordeur draaide hij zich nog even om. Niets te horen. Snel maakte hij zich uit de voeten.

De lentedon schemer met zoveel flair dat het al hoogzomer leek toen Bobbie zuchtend over de Oude Stadsbrug liep. De riem van de pukkel schuurde bij elke stap langs zijn sleutelbeen, een felrode streep veroorzakend. De groene mountainbike, waar hij zo trots op was, stond al meer dan een week in het schuurtje. Zijn vader had nog zo beloofd de band te plakken, maar ja, wanneer was die nou thuis?

Het duurde bijna een half uur voor Bobbie de binnenstad achter zich had gelaten. Hij keek niet op of om en slenterde met een hoofd vol muizenissen onder de Rademarktpoort door, om het zandpad dat naar het volkstuintencomplex leidde op te lopen. Dat was weliswaar verboden terrein, maar het ging een stuk sneller dan de weg door het bos.

Tegen half vijf naderde hij het punt waarop hij over het hek moest klimmen. Hij wierp de pukkel eroverheen en greep met zijn knuisten de ijzeren afrastering beet toen iemand uit de stilstaande auto stapte.

‘Dag Bobbie.’

Shit! dacht hij, politie. Ze hielden hem vast in de gaten. Hij was nog niet zo lang geleden verdrietig van huis weggelopen na de zoveelste ruzie tussen zijn ouders. Twee agenten hadden uren gezocht om hem uiteindelijk in het bos terug te vinden. Aan de thuissituatie had zijn noodkreet om aandacht weinig veranderd. Maar de bange uren op het politiebureau, in afwachting van de straf die hij zou krijgen, hadden een diepere indruk op Bobbie gemaakt dan de hulpverleners vermoedden.

Toch was het bos nog steeds Bobbies lievelingsplek. Helemaal nadat hij die meneer had getroffen bij de uitkijktoren. Hij had hem een paar keer gesproken. De meneer had hem laten zien waar de specht zat. En ook hoe je een voederplaats moest maken.

‘Daar komen allemaal verschillende vogeltjes op af,’ had hij uitgelegd. ‘Koolmeesjes, kwikstaarten, merels.’

‘En ook roodborstjes?’ had Bobbie willen weten. De meneer had even geglimlacht.

‘Natuurlijk! En als we heel erg stil zijn zien we misschien ook nog een geelvleugelzanger. Die is nog mooier dan een roodborstje.’

‘Nog mooier?’ vroeg Bobbie ongelovig.

‘Wacht maar tot je hem ziet,’ lachte de meneer.

02.

‘Hé, zwartjoekel! Doe me eens een pilsje en niet met je poten aan de rand van mijn glas zitten graag!’

Een klassiek geval van ‘type C gedrag’, had ik op de cursus sociale hygiëne geleerd. De klant uit zich op agressieve wijze. De leerstof, verplicht voor elke horecaondernemer, geeft drie manieren aan waarop je kunt omgaan met een dergelijke situatie. Ik had een vierde gevonden. Ik was in twee sprongen bij die eikel en pakte hem bij kop en kont.

‘Zo, dronken lor,’ zei ik. ‘En nou opsodemieten met je grote bek.’ Voor hij goed en wel door had wat er aan de hand was stonden we al bij de deur. Een bereidwillige gast was zo vriendelijk die voor mij te openen. Ik duwde mijn non-coöperatieve vrachtje een eindje het pad op. Precies op de plek waar een stoeptegel los lag gaf ik hem nog een klein zetje. Met een beetje geluk zou hij vol op zijn bek pleuren. Opgelost!

De gasten in mijn café konden de actie kennelijk waarderen. Ik kreeg applaus toen ik terugliep naar de bar. Dus gooide ik er maar een rondje van het huis tegenaan.

‘Wat een lamlul,’ zei ik tegen Gladys, nadat we alle glazen hadden bijgevuld. De donkere vrouw haalde haar schouders op.

‘Wij zijn zakenpartners.’

Het is alweer vijf jaar geleden dat mijn Chinese vriend Nian-Zu, waarmee ik de wereldzeeën heb bevaren, deze woorden uitsprak en ik in lachen uitbarstte, deels vanwege het feit dat hij nog steeds niet echt een ‘r’ als een ‘r’ uitsprak. Het was meer een langgerekte ‘l’, gevolgd door een harde korte ‘g’. Zijn spraakkunst was overigens grammaticaal gezien in de loop der jaren bijna foutloos geworden, zij het dat hij het liefst in korte zinnen sprak.

Hij zat naast me op een kruk en durfde zijn arm niet op de bar te leggen uit angst dat die er aan vast zou kleven. Dat was niet het enige minpuntje aan het café waar ik hem mee naartoe had genomen. Het ergste was dat er geen klanten waren. Het stonk er ook. Mijn bier sloeg dood in het vette glas, op de rand van Nian-Zu’s koffiekopje zaten restjes lippenstift en de toiletten waren zo lang niet schoongemaakt dat ik ervoor koos halverwege onze bespreking buiten tegen een boom te pissen. En dat wil wat zeggen. Want mijn Chinese maatje en ik hadden in diverse internationale havensteden een hoop gebrek aan hygiëne overleefd. Toen maalden we er niet om. Nu wel.

‘Wat wil jij?’ vroeg Nian-Zu toen ik weer aan de bar zat.

‘Ik wil samen met jou dit café kopen,’ zei ik. We hadden eigenlijk nog maar net de grote vaart voorgoed vaarwel gezwaaid. Ik had een klein kapitaal opgebouwd en tijdens mijn laatste jaar op zee had ik bedacht wat ik er mee wilde doen. Op het terrein van de jachthaven in mijn woonplaats Overlaren aan de Maas, onder de rook van Rotterdam, stond al jaren een horecagelegenheid. Die liep dramatisch slecht. Ik had wat ideeën ontwikkeld over hoe dat te veranderen.

‘Zie je het voor je?’ begon ik enthousiast. ‘Dit wordt een gezellig bruin schipperscafé en we knappen het restaurant op zodat je er fatsoenlijk kunt lunchen en dineren. En het mooiste is, er hoort ook nog een grote zaal bij. Die gaan we stijlvol inrichten voor feesten, partijen en vergaderingen.’

Er was maar een man met wie ik een dergelijk avontuur aan zou durven gaan: Nian-Zu He. Hij had me wegwijs gemaakt op het schip tijdens mijn eerste reis. Hij leerde me kaarten. En vals spelen. Hij leerde me de weg kennen in verre havensteden. En signalen van onheil te herkennen in duistere kroegen. Zodat we ons op tijd uit de voeten konden maken. En er was nog die ene keer in Panama. Toen Nian-Zu onlangs vijftig werd, hij is iets meer dan tien jaar ouder dan ik, was ik erover begonnen in het bijzijn van zijn vrouw Yue Yan en zijn oudste zoon Lipeng. ‘Hou eens op,’ had hij alleen maar gebromd.

Over mijn plan was hij kort. ‘Een groot risico,’ zei hij nadat hij wat Chinese karakters achterop een bierviltje had getekend. ‘Als het niet lukt ben jij alles kwijt...’

‘Ik weet het,’ zei ik. ‘Maar ik kan nu mijn draai op de wal ook niet vinden. Ik laat me niet opsluiten in een of ander stoffig kantoor en om lekker thuis op de bank te gaan zitten kniezen, dat is ook niets voor mij. Dan ben ik binnen een jaar dood.’

De Chinees knikte.

‘Maar voor jou is het ook een grote gok,’ zei ik. ‘Ik neem het je niet kwalijk als je er geen zin in hebt.’

‘Ik heb wél zin,’ zei Nian-Zu. ‘Ik ben niet bang. Wij hebben meer overleefd.’

‘Wij zijn niet kapot te krijgen,’ grinnikte ik.

‘Heb je al een naam?’ vroeg Nian-Zu.

‘Het Schippertje,’ zei ik. Al snel gingen de zaken boven verwachting.

‘Jij krijgt de groeten van Trish,’ zei Nian-Zu op een goede morgen tegen mij. We waren een maand open. Ik was flink pissig, want ik had de vorige avond onze barkeeper ontslagen. Leuk joch, maar hij zat met zijn poten in de kassa. En ik had het al zo stervensdruk, nu zou ik ook nog tijdelijk bardiensten moeten gaan draaien.

‘Trish..., Trish...,’ mompelde ik. ‘Verrek, Paramaribo!’

Nian-Zu glimlachte.

Het stond me weer helder voor de geest. Een broeierige avond. We zaten aan De Waterkant. Bij “Uncle Ray”. We hadden allebei “B.B. met R.” besteld, Nian-Zu een koffie en ik een “Djogo”, een literfles Parbo bier. Plotseling kwam er een lange donkere vrouw mijn blikveld ingelopen. Glanzend wijd uitstaand haar. Glinsterende ogen. En het fraaiste decolleté dat ik ooit in Suriname had gezien. Ze had een spleet tussen haar voortanden waar lijn 24 door kon rijden. Maar dat maakte me niet uit.

Ze schoof bij ons aan. Trish. Uit Cayenne, Frans Guyana. Ze was op vakantie en had een kamer in het Torarica. Ik ging met haar mee en ze bleef de hele nacht bezig. Toen ik de volgende dag uitgeblust tegenover haar aan de ontbijttafel hing vertelde ze dat ze een zus had, Gladys, die in Rotterdam studeerde. Ze gaf me haar adres en ik beloofde haar een keer op te zoeken. Wat ik niet deed.

‘Is Trish in Nederland?’ vroeg ik Nian-Zu.

‘Nee. Haar zus. Zij komt zo, ze zoekt werk. Misschien goed voor achter de bar.’

Gladys bleek een kopie van haar zus te zijn. Zonder spleetje, maar hetzelfde sensationele lichaam. En het was een wereldwif. Ze zou het beter doen achter de bar dan ik. Maximiliaan Muizelaar, zeg maar Max. Niet moeders mooiste. Wel lang en nog behoorlijk gespierd, maar ik heb een lelijke verweerde kop. Met diepe groeven, waardoor ik nog eens tien jaar ouder lijk.

Nee, dan Gladys. Ze voelde zich meteen helemaal thuis in “het Schippertje”. Al na twee dagen wilde ze me graag even spreken. Ze had een kleine blocnote bij zich. Stampvol met recepten voor leuke tapas.

Sommigen zelf ontwikkeld. Anderen gewoon overgenomen. Maar allemaal geschikt voor op de kaart, of om uit te delen bij een borrel. En een zeer welkome aanvulling op bitterbal en vlammetje. Ik stuurde haar de keuken in en samen met mijn jonge kok Ted verrichtte ze wonderen.

De rust in “het Schippertje” was aardig weergekeerd, toen Gladys me op mijn rug tikte.

‘Telefoon.’

‘Wie?’

‘Lidwien.’

‘Lidwien?’

Dat was opmerkelijk. Waarom zou die mij bellen? Na tien? Ik had haar drie jaar geleden voor het laatst gezien. In “Rasmussens scheepsartikelen”, een winkeltje met scheepsbenodigdheden, op het terrein van de jachthaven. Het was eigendom van Lidwiens oom. Maar die vond dat hij wel genoeg geploeterd had in zijn leven. Volgens Nian-Zu was het verantwoord het bedrijf over te nemen. Zo werd ik met winkel en restaurant een ware jachthavenbaron. De grote baas aan de Maas. Ik beloofde contact te houden met Lidwien, wat ik niet deed. Niet gek dus, dat ik wel even raar opkeek toen ze belde.

‘Dag Lidwien.’

‘Dag Max. Sorry dat ik je stoort.’

‘Geeft niets, het is vast niet voor niets.’

‘Nee. Ik ben ten einde raad! Ik ben helemaal alleen thuis en mijn zoon Bobbie is vermist!’

‘Hè?’ riep ik verbaasd.

‘Ja, hij is vanmiddag gewoon van huis weggegaan. Rond etenstijd was hij niet terug. En nu nog steeds niet. Ik weet niet wat ik moet doen. Zeven jaar is hij nog maar. En mijn man is er ook niet, die zit in Chicago. O Max, ik ben aan het einde van mijn Latijn! De politie heeft zelfs al een Amber Alert uit doen gaan, ik ben op van de zenuwen!’

‘Een wat?’

‘Een Amber Alert. Bobbies foto wordt straks op de tv vertoond en in kranten geplaatst. Er komen oproepjes op de radio en iedereen die zich heeft opgegeven krijgt een sms met zijn signalement.’

‘Ik kom er nu meteen aan,’ zei ik. Al had ik geen idee wat ik zou kunnen doen. Maar je kind vermist, dat leek me zo ongeveer het ergste dat iemand kan overkomen.

03.

De koude voorjaarsregen had de kasseien langs de Maaskade in een spekgladde rijbaan omgetoverd. Ik raasde onverantwoord hard langs de

gevels van de statige herenhuizen richting Julianabrug. Bobbie vermist. Ik wist niet wat ik ermee aan moest.

En dan dat telefoontje. Waarom belde ze mij? Wat wist ik eigenlijk goed en wel van Lidwien? We hadden op de middelbare school een jaar bij elkaar in de klas gezeten. Daar had ze een twijfelachtige reputatie. Was een bron voor creatieve graffiti op het jongenstoilet: LIDWIEN staat open voor elke man WIENS LID beschikbaar is. Telefoonnummer eronder. Lachen. Ze had me in een dronken bui eens proberen te versieren. Maar ze was mijn type niet. Na die bewuste avond hadden we nauwelijks meer een woord gewisseld.

Via een vriendin van me, Marianne, die naast Lidwien woont, had ik nog wel eens wat over haar gehoord. Ze was helemaal veranderd. Keurig geworden. Getrouwd. Oud geld. Een zoontje, Bobbie, die was nu dus zeven jaar. En verder scheen het een vervelend secreet te zijn. Onuitstaanbaar voor haar omgeving, met veel kapsones vanwege de Card Platinum van haar man. En zo erg gesteld op orde en reinheid, dat zelfs mollen hun gangen om haar tuin heen groeven.

Binnen de stadsmuren, de middeleeuwse verdedigingswal waarvan nog steeds delen in originele staat te zien zijn, was iedere vierkante centimeter van de gemeente bebouwd. Ten noorden van de oude stad was het ook vol, dus kon men in Overlaren alleen nog uitbreiden op de zuidoever van de Maas. Het gebied was in de jaren tachtig van de vorige eeuw verkocht aan projectontwikkelaars. Zij hadden een aantal moderne luxe appartementen laten neerzetten en daarnaast enkele villa's. In een daarvan woonde Lidwien.

Het krassende geluid van de ruitenwissers op mijn droge voorruit gaf aan dat het vrij abrupt was opgehouden met regenen. Omdat ik de enige weggebruiker was negeerde ik het stoplicht en scheurde de brug op. Bobbie vermist. Dat was afschuwelijk. Maar waarom Lidwien uitgerekend mij gebeld had bleef nog steeds een raadsel.

Wanneer Overlaren aan de Maas precies is gesticht weet niemand. Ten tijde van de Romeinen moet het er al geweest zijn. Overbekend is de bloeiperiode die de vestingstad "Oirlaeren" van grofweg 1400 tot 1800 doormaakte. Er verrezen statige herenhuizen in de binnenstad van waaruit sigaren-, tapijt- en specerijenhandelaars hun imperia stichtten. En pakhuizen aan de boorden van de Maas, makkelijk bereikbaar voor de binnenvaartschippers die er hun kostbare ladingen naartoe verscheepten.

Toen ik de straat waar Lidwien woont inreed, schrok ik van de nerveuze activiteit waarvan ik plotseling deel uitmaakte.

'Woont u hier, meneer?'

De agente, regendruppels op haar hoedje en een rode neus van de kou, scheen met een felle zaklamp in mijn gezicht.

'Nee,' zei ik. 'Ik ben een vriend van de moeder van Bobbie. Ze heeft me net gebeld. Of ik kon komen.'

‘Oké,’ zei ze na een korte aarzeling. ‘Rijdt u maar door.’ Verderop in de straat stonden nog drie politieauto’s.

Ik liep het tuinpad op en net toen ik binnen bereik van de sensorlamp was ging de deur open. Ik schrok van het gezicht van Lidwien. Ze omhelsde me kort.

Lidwien heet tegenwoordig mevrouw Dorenbosch. Kort na haar studietijd had ze een ingenieur aan de haak geslagen. Ik had eerder deze week nog in de krant gelezen dat hij een nieuwe computerchip had ontworpen voor een multinational. Misschien verbleef hij daarom in Chicago. Of wellicht had hij daar een leuke maîtresse.

Ik liep achter haar aan de kille woonkamer in. ‘Bedankt dat je bent gekomen, Max,’ zei ze. Ik ging naast haar op de Chesterfieldbank zitten.

‘Hoe is het met je?’

‘Slecht. Heel slecht.’

‘Weet je al iets van Bobbie?’

‘Niets. Om gek van te worden.’

Terwijl zij een Davidoff opstak diepte ik een pakje Van Nelle-zwaar op uit de borstzak van mijn overhemd.

‘Let je wel op dat er geen kruimels op het parket vallen?’ zei ze. Ik was bijna in de lach geschoten. Maar daar was de sfeer niet naar.

‘Je zult je wel afvragen waarom ik je gebeld heb?’

‘Nou, inderdaad.’

‘Heel simpel, Max. Ik ken niemand anders die ik om raad zou kunnen vragen. Robert heeft wel een paar vrienden, maar dat zijn eerlijk gezegd slappe zakken. De hele dag rondhangen op de golfbaan en ouwehoeren. Maar daadkracht, ho maar.’

‘En je hebt zelf geen vriendinnen?’

‘Nee. Anders had ik die wel gebeld.’

Ik kreeg niet het idee dat er nog uitleg zou volgen.

‘Wat is er precies gebeurd?’

‘Dat weet ik dus niet. Bobbie is vanmiddag weggegaan en tegen etenstijd was hij niet thuis. Ik werd aanvankelijk een beetje nijdig, want ik ging er namelijk helemaal niet vanuit dat er iets was gebeurd. Hij heeft een leuke band en ik dacht dat Bobbie zich misschien verkeken had op de tijd die hij nodig had om naar huis te lopen.’

‘Hoe laat is hij weggegaan?’

‘Ik weet het niet precies. Hij kwam om kwart voor vier binnen. Toen heb ik thee voor hem ingeschonken, het kopje staat nog in de bijkeuken.’

Marianne had me daar al eens vol verontwaardiging over verteld. Dat joch mocht als hij uit school kwam niet door de voordeur naar binnen. Hij had een keer in de hondenpoep getrapt en was vervolgens zo de gang ingebanjerd. Het huis was te klein. Sindsdien moet hij altijd omlopen via de bijkeuken. Daar staat dan een kopje thee met een koekje voor hem klaar.

‘Ik denk dat hij meteen zijn tas naar boven heeft gebracht en is weggegaan,’ eindigde Lidwien haar verslag.

‘De politie neemt de zaak in elk geval heel serieus.’

‘Gelukkig wel. Toen Bobbie om zes uur nog niet thuis was heeft onze hulp eerst wat vriendjes van school gebeld. Niemand had hem gezien. Toen heeft ze meester Damsteeg, Bobbies hoofdonderwijzer, om raad gevraagd. Die zei dat we direct de politie moesten bellen, dat is rond zeven uur gebeurd. Ze zijn meteen langsgesproken om een foto te halen. En ze vroegen waar Bobbie vaak speelt.’

‘En waar is dat?’

‘Meestal in de Graanwijk. Daar is een grote speelplaats met een trapveldje en vlak daarbij een fietscrossbaantje. Daar zijn ze meteen gaan kijken.’

Wat moet een jochie van zeven daar, was mijn eerste gedachte. Ik kende die plek vrij goed. Het is een vrijplaats voor jonge drugsdealers. Een straat verderop oefenen de raamprostituees hun beroep uit. Ik vroeg me af of Lidwien dat allemaal wist.

‘Daarna hebben ze de hele stad rondgereden en zijn hier in de straat meteen een onderzoek begonnen om te achterhalen of iemand hem heeft zien lopen. En ze hebben het bos uitgekamd. Bobbie is al eens eerder een paar uur vermist geweest. Hij bleek verdwaald te zijn in het bos.’

Verdwaald. Hmm. Marianne had het heel anders geïnterpreteerd. Arme Bobbie. Niet hoogbegaafd. Geen piano- of vioolvirtuoos. Maar een gewone Hollandse jongen. En daarmee onderwerp van twist tussen een accepterende vader en een teleurgestelde moeder. Bobbie voelde zich verantwoordelijk voor de ruzies thuis. Daarom had hij de benen genomen. Triest toch?

‘Bellen ze je als er nieuws is?’

‘Nee. Ze komen straks nog langs om verslag uit te brengen. Dat is ook een van de redenen dat ik je gebeld heb. Max, ik kan het niet meer aan! Zou je misschien willen blijven tot de recherche geweest is? Ik voel me zo beroerd, ik kan het gewoon niet aan in mijn eentje.’

‘Ik moet eigenlijk nog naar mijn cursus creatief met bamboe,’ zei ik. ‘Maar ik denk dat ik wel een lesje kan overslaan.’

Of ze had het niet gehoord, of ze vond het niet leuk. Of was er toch iets anders? Iets anders dus. Lidwien begon zacht te huilen. Had ik weer.

‘Kom op, meid. Wil je wat water? Of een borrel?’

‘Nee.’

‘Doe maar even rustig aan.’

‘Dat gaat niet meer.’

‘Wat is er dan?’

‘Ik ben zo bang, Max. Dat er iets vreselijks is gebeurd.’

‘Dat kan ik me voorstellen.’

‘Nee, dat kun je niet.’

Ik vroeg me af of ik me beledigd moest voelen. Ik denk het niet, want ik had er inderdaad geen idee van wat het is om niet te weten waar je kind is.

‘Weet je wat die ene politieman zei vanmiddag?’

‘Nee, ik was er niet bij.’

‘Dat ze ook een ontvoering niet uitsluiten. Bobbie, ontvoerd!’